

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Mgr. M. B.**, bývajúcej vo V., P., zastúpenej JUDr. H. S., advokátkou so sídlom v P., proti odporkyni **O.**, zastúpenej JUDr. V. D., advokátom so sídlom v P., **o určenie neplatnosti výpovede**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 235/2004, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2007, sp. zn. 1 Co 98/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2007 sp. zn. 1 Co 98/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 23. januára 2006 č. k. 12 C 235/2004–88 návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala určenia neplatnosti výpovede danej jej odporkyňou listom z 22.4.2004 podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, zamietol a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporkyni trovy konania 6 840,- Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že výpoveď, ktorej dôvodom bola absencia písomnej prípravy navrhovateľky dňa 3.3.2004 a neúplnosť písomnej prípravy spolu s nepripravenosťou na vyučovací proces dňa 16.3.2004, čo v oboch prípadoch odporkyňa hodnotila ako menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, spĺňa všetky zákonom stanovené podmienky platnej výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce. Navrhovateľka opätovne menej závažne porušila pracovnú disciplínu 16.3.2004 napriek tomu, že menej závažného porušenia pracovnej disciplíny sa dopustila už 3.3.2004, kedy bola upozornená tak na menej závažné porušenie pracovnej disciplíny ako aj na možnosť výpovede pri opätovnom porušení pracovnej disciplíny. Vykonaným dokazovaním mal

jednoznačne preukázané, že 3. 3. 2004 navrhovateľka písomnú prípravu nemala a zvyšok prípravy dopísala až po kontrole, ktorej čas je vyznačený pečiatkou riaditeľky školy (vykonávajúcej kontrolu). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie navrhovateľky rozsudkom z 20. júna 2007 sp. zn. 1 Co 98/2006 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Dospel k záveru, že navrhovateľka sa 3.3.2004 nedopustila menej závažného porušenia pracovnej disciplíny, pretože písomnú prípravu, aj keď nedostatočnú (čo do rozsahu i kvality), mala. Preto jej nemohla byť platne daná výpoveď iba za jedno menej závažné porušenie pracovnej disciplíny (16.3.2004) podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce. Pokiaľ u nej boli zistené nedostatky, v neuspokojivých pracovných výsledkoch, nedostatočnom výchovno-vzdelávacom procese a pod. po ich vytknutí mohli byť len dôvodom výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. d/ Zákonníka práce. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 150 O. s. p. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl v charaktere prejednávanej veci (pracovný spor) a v pomeroch oboch účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie odporkyňa. Namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. písm. c/ O. s. p.). Poukázala na skutočnosť, že v zápise z kontroly triednej dokumentácie (dňa 3. 3. 2004) je jednoznačne uvedené, že navrhovateľke 3.3.2004 chýbala písomná príprava a bola upozornená na možnosť výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. e/ ZP, ktorý zápis podpísala bez akýchkoľvek výhrad a pripomienok. Zo záznamov je tiež zrejmé, že navrhovateľka si sústavne nerobila písomné prípravy (24.11.2003, od 18.11. do 21.11.2003). Odvolací súd aj nesprávne vyhodnotil výpoveď svedkyne A. H., riaditeľky materskej školy, prečo dospel k nesprávnemu záveru, že navrhovateľka 3.3.2004 mala písomnú prípravu, i keď nedostatočnú. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľka navrhla dovolanie odporkyne zamietnuť. Rozhodnutie krajského súdu považovala za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré

možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovolanie je tiež prípustné, proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 3 O. s. p.).

Z ustanovenia § 125 O. s. p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov obce, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd .

V zmysle ustanovenia § 220 O. s. p. odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie (§ 219 O. s. p.), ani na jeho zrušenie (§ 220 ods. 1 O. s. p.).

Ak odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O. s. p.).

Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a na ním založených následných právnych záveroch, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom nevyhnutným. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého

dospeje k skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom, tvoriaceho podklad pre rozhodnutie v danej veci.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové zistenia a na ich základe aj právne závery, ako súd prvého stupňa bez toho, aby vo veci vykonal potrebné dokazovanie (zopakovanie alebo doplnenie).

Ak sa chcel odvolací súd odchýliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 213 ods. 3 O. s. p. sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O. s. p. Len takýto postup je v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného procesu, ktoré zásady zostali zachované aj po účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku vykonané zákonom č. 273/2007 Z. z. vrátane novely uskutočnenej zákonom č. 384/2008 Z. z. Je neprípustné, aby odvolací súd k svojim odlišným skutkovým zisteniam vedúcim k záveru o neplatnosti výpovede, dospel len na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa.

Odvolací súd podľa týchto ustanovení a zásad riadne v danej veci nepostupoval. Vo svojom zmeňujúcom rozhodnutí vychádzal z dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa, na základe ktorých ale dospel k iným skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil iný právny názor bez toho, aby doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa.

Navrhovateľka sa svojím návrhom domáhala určenia neplatnosti výpovede danej jej odporkyňou listom z 22.4.2004 podľa § 63 ods. 1 písm. e/ ZP v zmysle ktorého zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov, ak sú u zamestnanca dôvody, pre ktoré by s ním zamestnávateľ mohol okamžite skončiť pracovný pomer, alebo pre závažné porušenie pracovnej disciplíny, pre sústavné menej závažné porušovanie pracovnej disciplíny možno dať zamestnancovi výpoveď, ak bol v posledných šiestich mesiacoch v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny písomne upozornený na možnosť výpovede, za to, že dňa 3.3.2004 nebola pripravená na výchovno-vzdelávací proces, chýbala jej písomná príprava, výchovno-vzdelávací plán a dňa 16.3.2004 nebola pripravená na výchovno-vzdelávací proces, chýbala jej písomná príprava. Súd prvého stupňa dospel

k záveru, že navrhovateľka sa 3.3.2004 dopustila menej závažného porušenia pracovnej disciplíny tým, že nemala písomnú prípravu. Na rozdiel od neho odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľka sa 3.3.2004 nedopustila menej závažného porušenia pracovnej disciplíny, pretože písomnú prípravu mala, aj keď nedostatočnú. Z toho potom vyvodil, že platnú výpoveď podľa § 63 ods. 1 písm. e/ O. s. p. nemožno dať iba za jedno menej závažné porušenie pracovnej disciplíny (16.3.2004).

Z obsahu zápisnice odvolacieho súdu z pojednávania dňa 20. 6. 2007 (čl. 101 spisu), na ktorom došlo aj ku konečnému rozhodnutiu nevyplýva, že by boli zopakované dôkazy vykonané súdom prvého stupňa (okrem výpovede, zápisu triednej dokumentácie a zápisu z kontroly) a že by bolo doplnené dokazovanie na okolnosti preukázania menej závažného porušenia pracovnej disciplíny navrhovateľkou 3. 3. 2004 .

Krajský súd pre odlišný skutkový záver o nedopustení sa menej závažného porušenia pracovnej disciplíny navrhovateľkou 3.3.2004 ani nezopakoval dokazovanie výsluchom svedkyne A. H., riaditeľky materskej školy, prípadne nedoplnil dokazovanie na okolnosti potrebné pre jednoznačný záver, či sa navrhovateľka 3.3.2004 dopustila alebo nedopustila menej závažného porušenia pracovnej disciplíny a v konečnom dôsledku pre záver o platnosti či neplatnosti výpovede.

Odvolací súd si teda pre odlišné hodnotenie dôkazov nezadovážil rovnocenný podklad, preto jeho skutkový a z neho vyplývajúci právny záver je v dôsledku toho v tomto smere predčasný a dovolaciemu súdu neprislúcha v súčasnom štádiu konania oprávnenie na jeho hodnotenie.

Preto dovolací súd dospel k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na procesnú vadu tejto povahy (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) musel dovolací súd prihliadnuť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) a preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: